

ھەژدە

ی نازاری

()

رۆژی جیهانی یا رۆژی یەكسانیی رەگەزیی

لەوانەییە زۆر جار مەبەستمان ئەو سەرئەنجامە نەبێت، كە بەدەستئێدەھێنین ھۆكاریش كەمترخەمیی یا ئاستی ھوشیاریی و دەركی ھەمەلایەنەیی ساتی بېراردانمان بێت، بەلام بەداخەو جێكەوتەبەوونی بېرۆكەكان و رەتكردنەمیان بە ئاسانی سەپنەمەیی پیتێك یا واژە و دەستەواژەییك یا ھێلكارییەك نییە لەسەر كاخەزێك، بەلكو ھەندێك جار ناچار بە رەتكردنەمەیی بزوتنەمەییكی مێژوویی و تێكۆشان و ھەولێ ھاوڕێیانمان دەبین. نەمە سەخت و ئازاردەرە، بەلام ناچارین و ناتوانین بەپاساوی ریزگرتن لە تێكۆشانێ ئێوان درێزە بە نارۆشنییەكانی ئێوان بەدەین.

كێك لەو نارۆشنییانەیی كە بەلایەنكەمەو نیو سەدە زیاترە وەك دژەشۆرشێك بەكاردەبرێت واژە "رۆژی ژنان" و واتاكانی پشت ئەو دەستەواژەمیان كاتێك كە دەلێن "رۆژی ژنان" واتە رۆژێك كە ھېچ پەموندی بە رەگەزەكەیی بەرانبەرەو نییە، تاپەتە بە ژنان ھەروەك رۆژی "باوك و دایك، و مندالان و ھاوسنكەسبازان"، كە ھەستی ھاودەردی و ھاوخەمی و ھاوخەباتی و ھاوانانجی لەوانی دیکەدا كزەمات و پرەمەكانی ھاوخەباتیی دەروخنییت، بەتایبەت بەو جۆرەیی كە قەمینیستە بۆرجواییەكان ئاراستەیی دەكەن.

ھەلەبەتە پێویستە من ئەو ھەش بە كە مەبەستی من گۆرینی ناوی ئەم رۆژە "رۆژی جیهان ژن یا ژنان" نییە، بەلكو مەبەستم گۆرینی واتا و چەم بېرۆكە و ئامانج و بزوتنەمەكانی پشت ئەم رۆژەن، گۆرینی بنەمای ھەزری و مێكانیزم و شیواز و شیوایی خۆریكخستن و چالاکی و ئاستە كۆمەلایەتیەییەكانی تێكۆشانێ ئەم پێناوین. بەواتایەكی دیکە گۆرینی "رۆژی جیهان ژن" لە ژن و خۆمەستكردن و دروستكردنی دۆلە و سەما و نیشاناندانی پۆشاكی ئێنتی و پاگەندەیی پارتایەتیەییەو بۆ رۆژی ھێنانە سەرئەقەمیی دەنگی ئازادبەخۆزانە و یەكسانبەخۆزانەیی تاكە ژێردەستەكان دژی ھەلاواردنی رەگەزیی و بۆ یەكسانی رەگەزیی، بۆ ھاومافی رەگەزەكان؛ ژن، پیاو، ھاوسنكەسگەرا و دژەسەنكەسگەرا و فرەسەنكەسگەرا و داگیركردنی شەقام و كۆلان و مەیدانەكان لەلایەن خۆزایارانی یەكسانی ھەمەلایەنەیی رەگەزییەو بۆ خۆنیشانندان و ئارەزایەتی رادیکال و جاردانی داخوایەییەكان و پێكەننە رێكۆتە كۆمەلایەتیەییەكان و پێشكەشكردنی شانۆیی گەڕك و پێكەننە سەكۆی قۆمەلایەتی گەڕۆك بۆ مشتومر كردن داگیركردنی ھۆلی پارلەمان و بنكەپارتییەكان و دەزگە ھەلاوێرەكانی دیکەیی سەستەم و پێكەتەیی چینیەتی.

بەبۆجونی من، كەئێ ئێوانمان ئەم رۆژە دەستەمۆكراو بەكەنەو بە رۆژی ئارەزایەتی و دژایەتی كۆیلەتی رەگەزیی، ئەو ئێوانمانە ھەنگاویك لە یەكسانی ھەمەلایەنە نزی وە و ژنانێك كە خۆیان دەدەنە دەست چارەیی بۆ یا خۆیان دەسووتێن، بكێشێنە ریزی تێكۆشان و ھەز رەن لە ژیان و ھیواداری بە ئازادی و تێكۆشان بۆ یەكسانی و دادپەروەری.

بەلام رۆدوونی وەھا شتێك ئەستەمەبێت، ئەگەر ئەوانین گشت توێژەكانی كۆمەل، پیاوان كە باو و برا و ھاوسەر و ھاوكار و ھاویۆل و ھاویشە و ھاودەردی ژنان، الّا كە مندال و فێریار و خۆبەكاری بەردەستی ..د نەكێشێنە ئێو وەھا ووتەو و تێكۆشانێك، كە ئامانجی ھەلوەشاندنەو و بەرگرتن بێت بە واردنی رەگەزیی بە ھەموو جۆرەكانییەو [مەو پیاو بۆ ژن، چەوسانەوێ ژن بۆ پیاو، چەوسانەوێ ھەردووك بۆ مندالی مێیینە، چەوسانەوێ ھەردووك بۆ ئەوانەیی جۆرە ھەزێكی دیکەیی سەنكەسبازان، چەوسانەوێ ئایین و كۆلتور و سەستەمە رامیاریەكە لەسەر ھەردوویان] ئەو ئەمانی ھەلاواردن و چارەسەری پرسی رەگەزیی لە كۆمەلی سۆسیالیستیدا وەك خەونیكی ئاسمانی دەمینیستەو و ھەرگیز و ھېچ كات مەوقایەتی پێی ناگات.

بێجگە لەو ھەر چارەسەر و بەرھەستی و ھەولێك لە ئێوندی ژیان و كار و خۆبەندن و پەموندیە كۆمەلایەتیەییەكانەو سەرھەلنەدات، ئەو سەرئەنجام بێجگە لە بەلێنی سەرئەنجام و اووتەر ئابنیت و ئاروات و بەلێنی رزگار كەردنی ژنان، كریكاران، ندالان، كەمەنەكان و كۆمەل لەلایەن ھەر كەس و گروپ و پێكەتە و سەستەمەییەو، زۆر خراپتر و ئێوانمێكەرتەرە لە دژایەتیەك ھە چەوسنەران راستەوخۆ دژی ئێمە چەوساوە ئەنجامدەدەن، چونكە دژایەتی دۆژمن بۆ شۆرش، شۆرشگێران بە ورتەر و بڕوایەتەر دەكات، بەلام بەلێنی سەرئەنجام و قووستەوێ خۆشباویری چەوساوان، چەوساوان ئێوانمێدتر و بەدەبەختەر دەكات، بۆ نمونە ئێوانمێدیی و بێباویری و دژەشۆرشییەك كە دەسەلاتداریی بۆلشەفیکەكان و مائۆتسی ئێوانەكان و كیم ئیل سۆنگیەكان و كاسترۆییەكان و چاوشیشكۆییەكان لە كۆمەلە راپەرێو مەكاندا بەرھەمیاننێن، ھەموو تەمەن و ھەول و پیلانەكانی سەرمايەداری لە چەند سەدەدا نەیتوانی بەرھەمیاننێنیت و بیانكاتە بەشێك لە ئێوان و كۆلتور و ژیانێ خەلك.

